

Indigo ihmetyttää

Monet ovat törmänneet lehdissä tai telkkarissa pitkätukkaisiin sellistipoikiin, jotka pahoinpitelevät hienoja soittimiaan revittämällä niistä heviä. Samalla he moshaavat rajusti. Pojat esiintyivät myös tennispelaajamme Jarkko Niemisen jäähyväisillassa. Jakke oli kasvattanut normaalia pidemmän letin ja heilui hiuksineen solistina.

Nyt kaksi näistä sellistipojista on säveltänyt hevioopperan. Sen tilasi maamme ykkösnäyttämön, Suomen Kansallisoopperan taiteellinen johtaja Lilli Paasikivi. Ooppera suunniteltiin esitettävän päänäyttämöllä kahdeksan kertaa. Jännitettiin kai vähän lipunmyyntiä.

Mitä tapahtuikaan! Liput todella menivät kaupaksi. Noin kymmenen tuhatta ihmistä näki oopperan. Ja lisäksi tulee tuhannet sohvaperunat, jos nyt Yle Teeman katsojia sellaisiksi voi kutsua.

Olin itse paikalla eräänä tavallisena torstaina. Sali näytti viimeistä sijaa myöten täydeltä. Tarkkailin ennen esitystä ja väliajalla ihmisiä. Ensimmäinen havainto oli, että kravattitiheys oli minimissään. Toinen, että kampausten kirjo, niin miesten kuin naistenkin, poikkesi täysin tavanomaisesta.

Mutta itse oopperaan. Sen nimi on Indigo. Indigosta tulee mieleen kasvi ja väri. Netin avulla löytyy kirjoja, biisejä, yhtyeitä, elokuvia, outoja hahmoja, yrityksiä, paikkoja, hotelleja, pelejä ja vaikka mitä. Indigolla tarkoitetaan myös lasta, jolla on epätavallisia psyykkisiä kykyjä ja käyttäytymistapoja. Mutta tässä oopperassa indigo ei oikein tunnu tarkoittavan mitään näistä.

Oopperan alkuteksteissä selitetään, että ylikansallinen lääkefirma on kehittänyt lääkkeen, joka lisää ihmisten vireyttä ja tuottavuutta. Lääkkeen avulla voi tulla toimeen vain kahden tunnin yönellä. Myöhemmin on ilmennyt vakavia sivuvaikutuksia. Lääkettä käyttäneet vammautuvat, jopa kuolevat. Nousee protesteja ja mielenosoituksia.

Lääketehtaan johtaja, hurjan näköiseksi puolikaljuksi noita-akaksi meikattu rouva Swanson, jota esittää mainiosti Päivi Nisula, vaatii esikuntineen pikaisesti lisäkokeita ongelmien selvittämiseksi. Yksi lääketehtaan tutkija on jo kuollut kokeissa. Toinen suostuu koekaniiniksi.

Sähkön, säteilyn ja värähtelyn tehoa nostetaan. Koekaniinin pitää saavuttaa indigotila. Sitten vasta saadaan ylös oikeat parametrit, ja lääkkeen tuotantoa voidaan jatkaa. Kuten jokainen aavistaa, huonosti käy. Koehenkilö kuolee ja jatkaa työtovereidensa kanssa kuvitteellista elämäänsä jossakin toisessa ulottuvuudessa.

Paikka paikoin oopperan musiikki on kuin jostakin klassisesta teoksesta. Puhelaulua ei ole onneksi ollenkaan. Ratkaisevilla hetkillä kovaotteinen musiikki luo karmea tunnelmaa ja nostattaa karvoja pystyyn. Ei se musiikki mielestäni kuitenkaan mitään kunnon heviä ole. Esimerkiksi rumpuosuuksissa taannoin kokemani Šostakovitšin Nenä voittaa kuusi nolla.

Apocalyptican sellistit Perttu Kivilaakso ja Eicca Toppinen raottivat verhoa, ilmestyivät esiin ja sävelsivät melodiat tai jonkinlaisen pianoesityksen. Se ei kuitenkaan vielä ole mikään ooppera. Jaakko Kuusisto on orkestroinut teoksen, ja hän myös johtaa sen. Ja tämä on kyllä aikamoinen homma, ehkäpä ratkaisevampi kuin itse säveltäminen.

Oopperan ensi-illan kynnyksellä Ranskassa sattui paljoin uutisoitu kuolema eräässä lääkekokeessa. Se oli surkea tapaus mutta Indigolle sopiva puffi.

Mielestäni tässä oopperassa indigo tarkoittaa jotain ylevää, korkeaa ja hienoa henkistä tilaa, jonka ihminen voi saavuttaa uuden tekniikan, erikoisten koneiden ja huumaavien rohtojen avulla – jos pysyy hengissä.

pajen